

המכתבים לישראל שהוחרמו במצרים

בלחץ בין-לאומי נאלצו המצרים להחזיר מכתבים שהחרמו

באוסף אלכסנדר שמורים שלושה מכתבים שנשלחו בשלהי שנת 1950 ועברו דרך חתחתים בדרכם למדינת ישראל הצעירה. המכתבים היו חלק ממשלוח דואר שהוחרם על ידי מצרים בניגוד לכללי איגוד הדואר העולמי, ורק לאחר התערבות בין-לאומית הסכימו המצרים להחזירם.

תקלה אווירית ונחיתת חירום

ב-18 בספטמבר 1950 המריא מרומא מטוס של חברת "ט.וו.א." בדרכו לשדה התעופה לוד שבישראל. במטוס היו 14 נוסעים, ובתאי המטען הועמסו 21 שקי דואר (18 שקים של מכתבים ו-3 שקים של חבילות). תוך כדי טיסה התגלתה תקלה במנוע, והמטוס נאלץ לסטות מדרכו ולנחות נחיתת חירום בשדה התעופה של קהיר.

שלטונות מצרים בדקו את תאי המטען של המטוס והחרימו את 21 שקי הדואר שנשלחו לישראל. המטוס שהה במצרים מספר ימים עד אשר תוקנה התקלה, ואז הותר לו להמשיך בדרכו לישראל, אולם שקי הדואר המוחרמים נותרו בידי המצרים.

תקלה אווירית ונחיתת חירום

ב-27 בספטמבר 1950 פורסמה בעיתונות הישראלית ידיעה מטעם דואר ישראל ולפיה בשקים שהוחרמו היו דברי דואר שנשלחו מניו יורק, בוסטון, מדריד, רומא, ריו דה ז'נרו ובואנוס איירס (בשלב מאוחר יותר פורסם כי בשקי הדואר היו גם מכתבים מלונדון).

שקי־דואר עוכבו במצרים
הנהלת הדואר מודיעה, כי בשעת נחיתת־אונס של מטוס חברת ט.ו.ו.א. במצרים ביום 18.9.50 עוכבו על־ידי ממשלת מצרים 18 שקי־דואר ו־3 שקי חבילות.
השקים הכילו דברי דואר מניו־יורק, בוסטון, מדריד, רומא, ריו־דה־ג'נרו ובואנוס־איירס.
מנהל הדואר הכללי עושה את כל המאמצים, באמצעות האיחוד העולמי של הדואר, כדי לשחרר את שקי הדואר שעוכבו במצרים.

עיתון דבר, 27 בספטמבר 1950

תקלה אווירית ונחיתת חירום

אחד מן המכתבים שבאוסף אלכסנדר נשלח מארגנטינה, ושני המכתבים האחרים נשלחו מארצות הברית.

המכתב נשלח ב-14.9.1950 מן העיר בואנוס איידס שבארגנטינה

המכתב נשלח ב-15.9.1950 מן העיר ניו יורק שבארצות הברית. המכתב שולם באמצעות חותמת ביול ולא באמצעות בול.

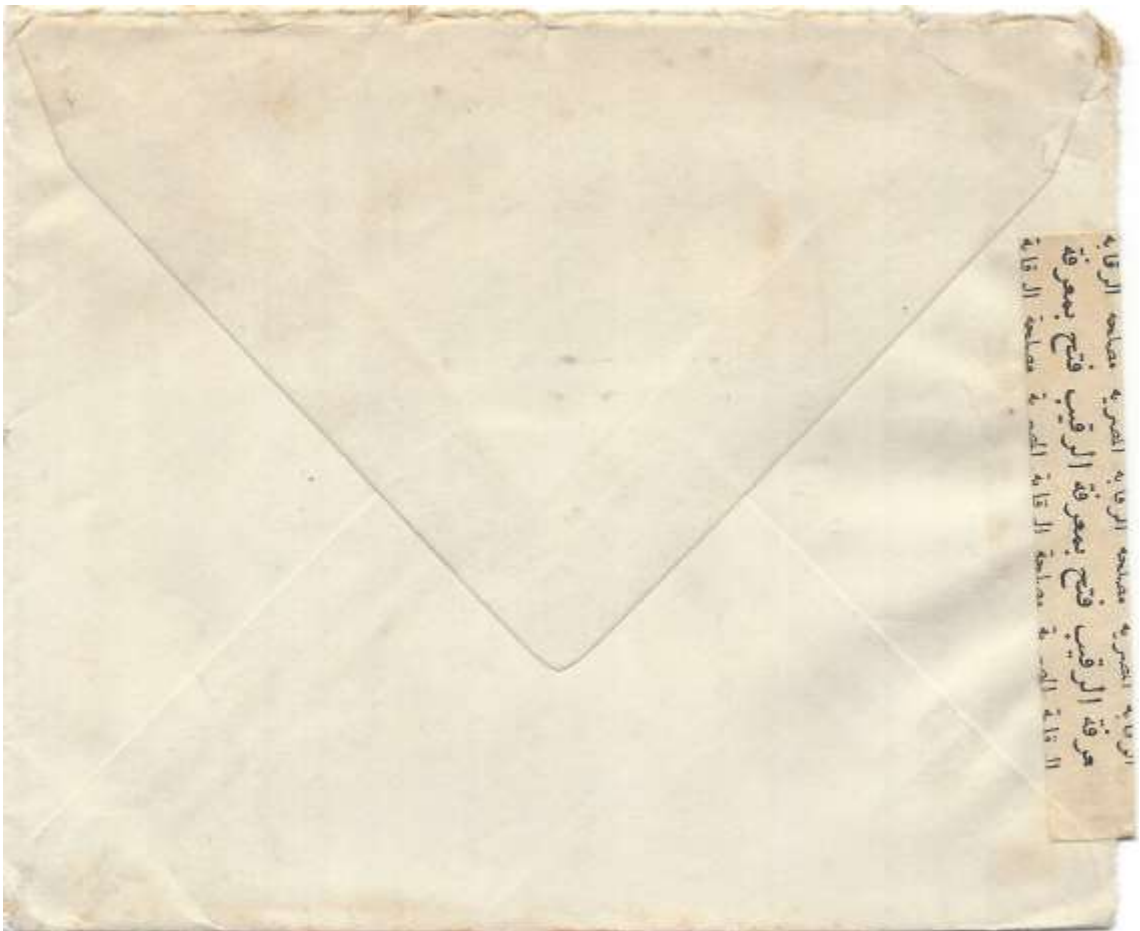

המכתב נשלח ב-16.9.1950 מן העיר סן פרסיסקו שבארצות הברית. הבול בוטל באמצעות חותמת תעמולה עם הכיתוב "זכור - רק אתה יכול למנוע שריפות יער".

המכתב מניו יורק

המכתב מסן פרנסיסקו

הצנזורה המצרית בפעולה

המכתבים שהוחרמו על ידי המצרים הועברו לידי הצנזורה הצבאית, אשר פתחה את המכתבים והחבילות ובדקה את תוכנם. על כל אחת מן המעטפות שנבדקו הוטבעה החותמת המזהה את הצנזור שביצע את הבדיקה.

המכתב
מסן פרנסיסקו

המכתב
מניו יורק

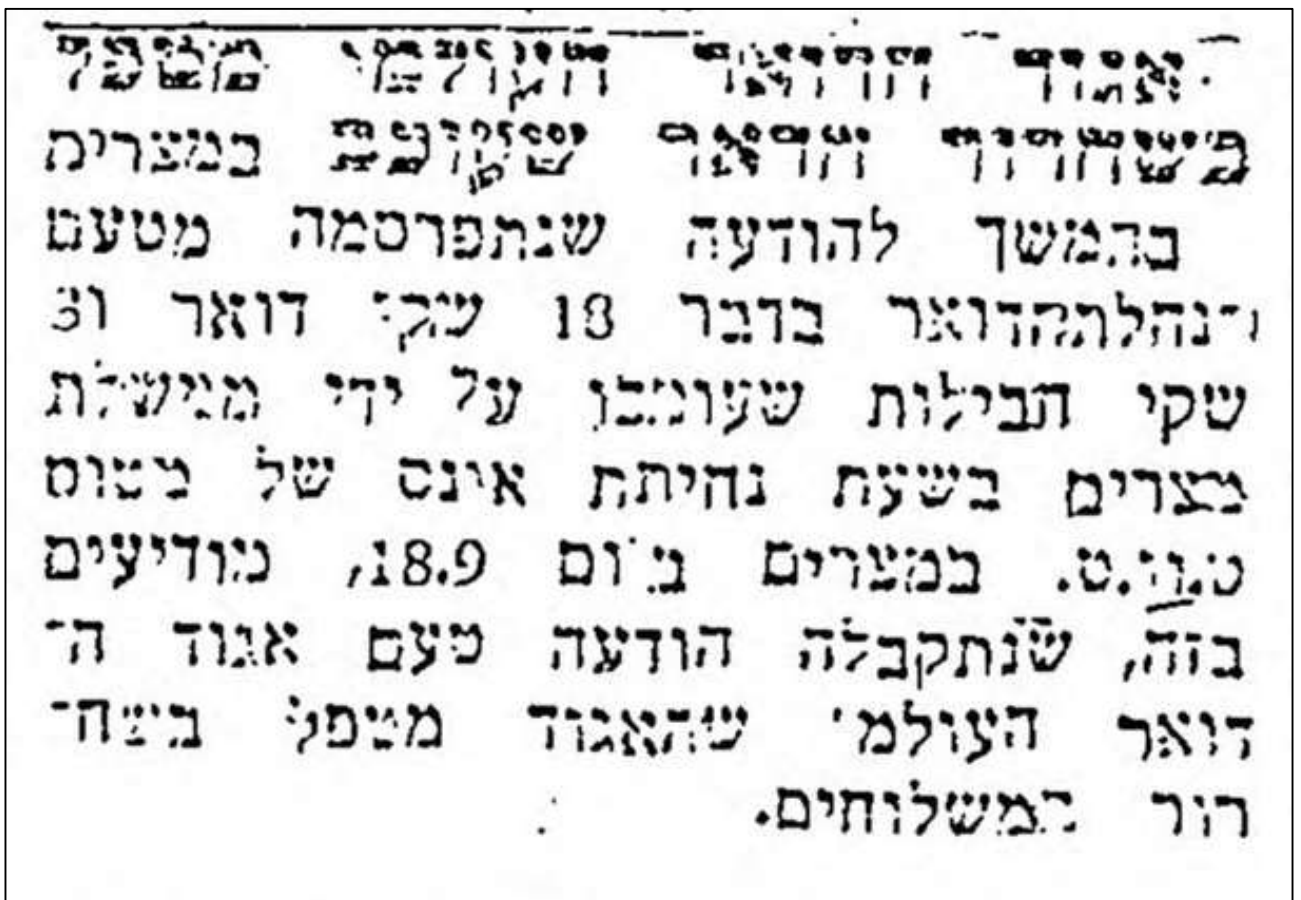
המכתב
מבאנוס איידס

בתום הבדיקה נאטמו המכתבים באמצעות סרט דביק.

عرقه الرقيب فتح بمعرفة الرقيب فتح بمعرفة
الرقابة المصرية مصلحة الرقابة المصرية مصلحة الرقابة
عرقه الرقيب فتح بمعرفة الرقيب فتح بمعرفة

המאבק להחזרת המכתבים

כבר בפרסום הראשון בעיתונות הישראלית נכתב כי המנהל הדואר הכללי פועל מול איגוד הדואר העולמי כדי לשחרר את שקי הדואר שהוחרמו. כחודש לאחר מכן שב הדואר הישראלי והודיע כי איגוד הדואר העולמי פועל לשחרור שקי הדואר והעברתם לישראל.

עיתון הצופה, 19 באוקטובר 1950

המאבק להחזרת המכתבים

המצרים סרבו בעקשנות להיענות לדרישת איגוד הדואר העולמי, ונדרש לחץ נוסף ומתמשך מצד האיגוד ומצד שורה של מדינות ובראשן ארצות הברית עד אשר הם ניאותו לוותר. בחודש פברואר 1951 העבירו המצרים את שקי הדואר המוחרמים חזרה למדינות שמהן הם נשלחו, ולאחר מיון חוזר נשלחו המכתבים בהדרגה אל ישראל. בתחילת חודש מרץ 1951 פורסמה בעיתונות הישראלית ידיעה כי חלק מן המכתבים שהוחרמו הגיעו לארץ, וכי הדואר פועל למסירתם לנמענים.

הגיעו משלוחי דואר ששונים
במצרים
מהנהלת הדואר מודיעים, כי חלק מ-
משלוחי הדואר, שעוכבו במצרים ביום
18 בספטמבר 1950 לאחר נתינת האונס
של מטוס „ט.ו.א“, הוחזר על ידי ממשלת
מצרים לארצות המשלוח. עתה נחקבלו
בארץ משלוחי הדואר מאיטליה, אוה"ב
וספרד, וזהם נמסרים לידי הנמענים.

עיתון חרות, 2 במרץ 1951

המאבק להחזרת המכתבים

בצידה האחורי של המעטפה שנשלחה מבואנוס איירס שבארגנטינה ב-14.9.1950 הוטבעה חותמת של בית הדואר ביפו, המעידה כי מכתב זה הגיע לישראל ב-27 בפברואר 1951.

אי אפשר בלי קוריוזים

כאשר הגיעו המכתבים לידי ציבור הנמענים, החלו לצוץ בעיתונות סיפורים הנובעים מן העיכוב הגדול שחל במשלוח המכתבים. כך לדוגמה פרסם עיתון הצופה את סיפורו של תושב חיפה שקיבל באיחור של חצי שנה את איגרת הברכה לשנה החדשה אשר נשלחה אליו מארצות הברית. במקום לקבל את האיגרת לפני ראש השנה, התקבלה האיגרת, אשר "יצאה ממצרים", כשלושה שבועות לפני חג הפסח.

ברכת לשנה טובה
דרך... מצרים

(ד"ר) מכתב מאמריקה שנשלח ב-
דואר אוויר לישראל ב-15.9.1950 ובו
גלויית לשנה טובה לקראת ראש ה-
שנה תשי"א, הגיע לישראל ב-28.2.51.
המכתב שנתקבל ע"י תושב חיפה
בתגלגל למצרים ושם עבר את הצנ-
זורה. הנתמט הצנזור הוטבעה על
המעטפה וכן על אגרת הברכה. כרגיל
מגיע מכתב בדואר אוויר מאמריקה
תוך שבוע ימים.